

MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÒNG NGỪA, NGĂN CHẶN NGUY CƠ SUY THOÁI, “TỰ DIỄN BIẾN”, “TỰ CHUYỂN HÓA” Ở BÊN TRONG VỚI ĐẤU TRANH CHỐNG “TÁC ĐỘNG CHUYỂN HÓA” TỪ BÊN NGOÀI

NGUYỄN MINH TUẤN*

Đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” bên trong góp phần xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Nỗ lực đó sẽ đem lại hiệu quả cao hơn và bền vững hơn nếu gắn kết chặt chẽ, thường xuyên với việc đấu tranh chống “tác động chuyển hóa” từ bên ngoài; qua đó, góp phần vào thành công của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

1- Liên tiếp 3 nhiệm kỳ đại hội vừa qua, Đảng ta đã kiên quyết, kiên trì thực hiện nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng, mà trong đó, phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ vẫn luôn là nhiệm vụ cấp bách nhất. Ngay từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng, Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25-10-2021, “Về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa””, thể hiện quyết tâm của Đảng trong thực hiện nhiệm vụ quan trọng liên quan tới sự tồn vong của chế độ, tới thành công của sự nghiệp cách mạng nước ta.

Tại Đại hội XIII của Đảng, bên cạnh việc ghi nhận, làm rõ những ưu điểm nổi bật về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Đảng ta cũng chỉ rõ những hạn chế, khuyết điểm: “Một

bộ phận cán bộ, đảng viên bản lĩnh chính trị không vững vàng, suy thoái về tư tưởng chính trị, còn hoài nghi, mơ hồ về mục tiêu, lý tưởng của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta; một số ít hoang mang, dao động, mất lòng tin; cá biệt còn phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối đổi mới của Đảng⁽¹⁾; đặc biệt là “Việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thường xuyên, một số suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; vẫn còn tình trạng nói không đi đôi với làm; không tuân thủ nguyên tắc của Đảng; quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cá nhân chủ nghĩa, cơ hội, thực dụng, bè phái, gây mất đoàn kết nội bộ; chưa nêu cao ý thức trách nhiệm trước tổ chức, cơ quan,

* PGS, TS, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

(1) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. II, tr. 168

đơn vị, địa phương và nhân dân. Thực hiện quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên chưa trở thành nền nếp, hiệu quả chưa cao. Một số cán bộ vi phạm đến mức phải kỷ luật, xử lý hình sự⁽²⁾.

Nguyên nhân chủ yếu của những hạn chế, khuyết điểm nói trên cũng được Đại hội XIII của Đảng chỉ rõ: “1- Một số cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên chưa nhận thức đầy đủ, toàn diện, sâu sắc về tầm quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong tình hình mới; việc quán triệt các nghị quyết của Đảng ở một số nơi chưa kịp thời, sâu sắc.

2- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện của một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa chủ động, sâu sát, thiếu quyết liệt; chưa coi trọng việc tự kiểm tra, xử lý vi phạm. Một số nơi, người đứng đầu chưa phát huy hết trách nhiệm, thiếu bản lĩnh, chưa gương mẫu, còn thụ động, né tránh, trông chờ vào chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên.

3- Việc thực hiện các nguyên tắc tổ chức của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ ở một số nơi chưa nghiêm, thậm chí còn vi phạm, mất đoàn kết nội bộ, có nơi còn biểu hiện cục bộ, lợi ích nhóm. Kiểm soát quyền lực còn lúng túng, hiệu quả thấp⁽³⁾.

Như vậy, một trong bốn nguy cơ của Đảng cầm quyền được cảnh báo từ Hội nghị đại biểu giữa nhiệm kỳ Đại hội VII của Đảng đến nay vẫn hiện hữu và thậm chí còn gay gắt hơn, đó là tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Vì vậy, cuộc đấu tranh chống lại tình trạng suy thoái này vẫn là nhiệm vụ có ý nghĩa sống còn đối với sự tồn vong của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa (XHCHN) ở nước ta. Điềm mới nổi bật trong quan điểm chỉ đạo của Đại hội XIII của Đảng là gắn công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng với xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh trong điều kiện Đảng ta là đảng duy nhất cầm quyền.

Trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối

sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, cần phải kết hợp chặt chẽ, hài hòa giữa “xây” và “chống”; trong đó, “xây” là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài, “chống” là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, thường xuyên. Theo đó, yêu cầu xử lý mối quan hệ giữa phòng ngừa, ngăn chặn nguy cơ suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ở bên trong và đấu tranh chống “tác động chuyển hóa” từ bên ngoài là một nhiệm vụ cần được nhận thức đầy đủ và tổ chức thực hiện có hiệu quả.

Suy thoái về tư tưởng chính trị là sự suy giảm đến mức báo động về niềm tin của một bộ phận cán bộ, đảng viên về mục tiêu, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, về nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chế độ chính trị do Đảng Cộng sản Việt Nam cầm quyền, về vai trò lãnh đạo Nhà nước và xã hội của Đảng.

Sự suy thoái về đạo đức, lối sống là sự suy giảm đến mức báo động về đạo đức, lối sống theo chiều hướng tiêu cực, ảnh hưởng xấu đến thuần phong mỹ tục, truyền thống tốt đẹp của dân tộc và ngày càng xa lạ với truyền thống đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên.

“Tự diễn biến” là khi mỗi đảng viên không nhận thức được trách nhiệm, bổn phận của mình, nhất là những người được giao trọng trách trong các cơ quan của hệ thống chính trị; thiếu hiểu biết hoặc cố tình làm sai những quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước vì động cơ vụ lợi.

“Tự chuyển hóa” là kết quả tất yếu, là hệ lụy của cả một quá trình “tự diễn biến”, là sự thay đổi về bản chất cách mạng của cán bộ, đảng viên do thiếu rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng; là quá trình tích tụ từ những khuyết điểm nhỏ thành khuyết điểm lớn hơn, thậm chí đến mức vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

(2), (3) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Sđd, t. II, tr 178 - 179, 224 - 225

“*Tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” bên trong là hậu quả của sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, là quá trình tự biến đổi về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên theo chiều hướng tiêu cực, vi phạm các quy định của Đảng ở các mức độ khác nhau, thậm chí có hành vi chống lại Đảng, Nhà nước... và là thách thức đối với sự lãnh đạo, cầm quyền của Đảng nếu không được ngăn chặn, đẩy lùi triệt để.

“*Tác động chuyển hóa*” từ bên ngoài là hoạt động của các lực lượng ngoài Đảng (trong nước và nước ngoài) nhằm thúc đẩy nhanh hơn quá trình “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” của cán bộ, đảng viên trong các tổ chức của hệ thống chính trị. Tác động từ bên ngoài hướng tới mục tiêu là gieo rắc những luận điệu xuyên tạc sự thật với dụng ý xấu của những phần tử bất mãn với chế độ, của các thế lực thù địch và cơ hội chính trị, mưu toan phủ nhận nền tảng tư tưởng của Đảng, bác bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng, hòng xóa bỏ chế độ XHCN ở nước ta. Tác động chuyển hóa từ bên ngoài chủ yếu thông qua các phương tiện truyền thông, cả truyền thống và hiện đại, với những luận điệu xuyên tạc sự thật, bôi nhọ, hạ thấp uy tín của Đảng cả trong nước và trên trường quốc tế, nhằm kích động, cổ xúy, lôi kéo những cán bộ, đảng viên đang mơ hồ, dao động về lập trường tư tưởng, thiếu niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng. Các thế lực thù địch thực hiện “*diễn biến hòa bình*” bằng cách thúc đẩy “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” trong nội bộ Đảng và nhân dân, với phương châm “*không đánh mà thắng*” nhằm lật đổ chế độ XHCN ở Việt Nam hiện nay.

“*Tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” bên trong có mối quan hệ mật thiết với “*tác động chuyển hóa*” từ bên ngoài

Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống có mối quan hệ chặt chẽ với “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*”. Trong nhiệm kỳ Đại hội XII, Đảng ta đã khẳng định: “*sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” chỉ là*

một bước ngắn, thậm chí rất ngắn, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc”⁽⁴⁾. “*Tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” trong nội bộ còn diễn ra nhanh hơn khi đời sống gặp nhiều khó khăn, phân cực giàu - nghèo quá lớn; tình trạng mất dân chủ, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực tràn lan... dẫn đến nảy sinh những vấn đề và tâm lý bức xúc trong xã hội. Đối tượng bị rơi vào “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” là cán bộ, đảng viên, bất kể ở cương vị nào. Chức vụ của người cán bộ, đảng viên càng cao thì hậu quả tiêu cực của “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” do người đó gây ra càng lớn.

“*Tự diễn biến*” và “*tự chuyển hóa*” có quan hệ chặt chẽ với nhau: “*Tự diễn biến*” là quá trình thâm thấu từng ngày, qua từng hoạt động, còn “*tự chuyển hóa*” là kết quả, là hậu quả và hệ lụy của “*tự diễn biến*” của mỗi cán bộ, đảng viên. “*Tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” bên trong còn là nguyên nhân của mất đoàn kết nội bộ, là cái cớ để các thế lực thù địch khoét sâu thêm những khuyết điểm, thúc đẩy và làm gia tăng thêm mâu thuẫn nội bộ; có thể dẫn tới sự tiếp tay hoặc cấu kết của một số cá nhân với các thế lực xấu, thù địch, dẫn tới sự phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Đó là hậu quả của quá trình suy thoái về tư tưởng chính trị từ bên trong đội ngũ đảng viên - lực lượng tiên phong của phong trào cách mạng. Do vậy, nếu quá trình này không được phát hiện và ngăn chặn kịp thời, thì có thể dẫn đến sự suy thoái của Đảng và kết thúc sinh mệnh chính trị của Đảng, sự tồn tại của chế độ XHCN ở Việt Nam hiện nay.

Hậu quả lớn nhất của “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” trong nội bộ thực chất là sự chuyển hóa chính trị. Chuyển hóa chính trị có

(4) Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr. 23

thể xuất hiện từ hai hướng: 1- Từ hoạt động của các thế lực thù địch nhằm tác động dẫn tới chuyển hóa chính trị; 2- Sự “tự chuyển hóa” chính trị của nội bộ. Tuy nhiên, hai hướng này có quan hệ chặt chẽ, biện chứng với nhau: Yếu tố bên ngoài thúc đẩy, tạo điều kiện cho yếu tố bên trong; yếu tố bên trong tạo sự chú ý và điều kiện thuận lợi cho yếu tố bên ngoài. Trong đó, “tự chuyển hóa” bên trong sẽ quyết định sự thay đổi về chính trị nên hết sức nguy hiểm. Do vậy, phương châm, nguyên tắc bảo đảm an ninh nội bộ, bảo vệ chính trị nội bộ và phòng, chống chuyển hóa chính trị là phải chủ động phòng ngừa các nguy cơ, giữ vững sự đoàn kết chính trị bên trong. Đây là yếu tố mang tính căn bản, quyết định. Tác động chuyển hóa từ bên ngoài của những phân tử cơ hội chính trị, bất mãn với chế độ và của những thế lực thù địch sẽ gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, nếu kết hợp với “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” bên trong; có thể làm sụp đổ chế độ chính trị nếu không có biện pháp hóa giải kịp thời, hiệu quả. Ví thế, việc phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống một cách có hiệu quả sẽ góp phần phòng ngừa, ngăn chặn và hạn chế ảnh hưởng tiêu cực của những tác động từ bên ngoài. Điều này đúng như V.I. Lê-nin đã cảnh báo: “Không ai có thể tiêu diệt được chúng ta, ngoài những sai lầm của bản thân chúng ta. Toàn bộ vấn đề là ở chữ “nếu” này. Nếu chúng ta do sai lầm mà gây ra sự chia rẽ thì tất cả sẽ sụp đổ”⁽⁵⁾.

Như vậy, việc phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống ở bên trong là cách tốt nhất để hạn chế những tác động từ bên ngoài, và làm vô hiệu hóa “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch. Đồng thời, tăng cường đổi mới, xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh chính là cách tốt nhất, bền vững nhất để phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Những kết quả thiết thực về đổi mới, xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh trong

những năm qua là minh chứng rõ nét, thể hiện quyết tâm củng cố, nâng cao niềm tin của đảng viên và nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng, góp phần vô hiệu hóa âm mưu, hoạt động “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch.

2- “Tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” là một quá trình đi từ không đến có, từ ít đến nhiều, từ thấp đến cao, từ tiêu cực đến bất mãn, phản động, nên nỗ lực, quyết tâm của tổ chức đảng, của mỗi đảng viên để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ có vai trò quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến việc ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái đó. Điều này thể hiện trước hết ở nhận thức, trách nhiệm và hành động cụ thể của mỗi cán bộ, đảng viên trong tự phê bình và phê bình. Muốn vậy, phải nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chức đảng, nhất là nêu cao trách nhiệm của cấp ủy, người đứng đầu cấp ủy, đề cao và thực hiện nghiêm tự phê bình và phê bình từ Trung ương đến chi bộ, khắc phục tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm, “dĩ hòa vi quý”. V.I. Lê-nin khẳng định: “Đối với đảng đang đấu tranh của giai cấp tiên phong thì phạm sai lầm là không đáng sợ. Điều đáng sợ là: cứ giữ mãi sai lầm, cứ xấu hổ hã không chịu nhận sai lầm và sửa chữa sai lầm”⁽⁶⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã chỉ rõ: “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”⁽⁷⁾.

“Tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” có nguyên nhân từ thái độ và trách nhiệm chưa cao trong học tập lý luận của một bộ phận

(5) V.I. Lê-nin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, t. 42, tr. 311

(6) V.I. Lê-nin: *Toàn tập*, *Sđd*, t. 34, tr. 349

(7) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 5, tr. 301

đảng viên; hiệu quả của công tác giáo dục lý luận chính trị, giáo dục đạo đức có lúc, có nơi còn thấp, khiến cho kết quả nhiều khi không đạt yêu cầu đề ra. Vì thế, các cấp ủy, người đứng đầu phải thực sự chú trọng đến giáo dục nâng cao nhận thức chính trị cho đội ngũ đảng viên một cách thường xuyên, có hiệu quả, thực chất và thiết thực. Toàn Đảng phải quán triệt, thực hiện tốt quan điểm chỉ đạo trong quá trình đổi mới là: “Kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, không ngừng vận dụng và phát triển sáng tạo phù hợp với thực tiễn Việt Nam. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Kiên định đường lối đổi mới vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng”⁽⁸⁾.

Đề bảo đảm tính thuyết phục trong công tác tư tưởng, cần chú trọng hơn nữa đến công tác tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận; nghiên cứu học tập có chọn lọc những kinh nghiệm trên thế giới, vận dụng sáng tạo, phù hợp với thực tiễn Việt Nam; từ đó, tạo cơ sở khoa học vững chắc cho việc hoạch định và thực hiện có hiệu quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Bảo đảm tính khoa học, tính thuyết phục trong công tác tư tưởng sẽ tạo điều kiện vững chắc cho việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh có hiệu quả chống các quan điểm sai trái, thù địch. Đồng thời, phát huy mạnh mẽ vai trò của các cơ quan thông tin đại chúng trong phản ánh dư luận xã hội, tâm trạng của các tầng lớp nhân dân, đề các cơ quan, các cấp có thẩm quyền xử lý kịp thời những vấn đề phát sinh.

Chỉ khi cán bộ, đảng viên tự mình nhận thức đầy đủ, đúng đắn về tầm quan trọng của việc nghiên cứu, học tập lý luận chính trị, thì khi đó mới xác định được trách nhiệm thực hiện chế độ học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị, cũng như nâng cao tính tự giác, chủ động ‘rong tự học, tự nghiên cứu của cá nhân. Cấp / các cấp cần tiếp tục chỉ đạo công tác xây

dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh gắn với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, coi đây là nhiệm vụ thường xuyên của mỗi cấp ủy, tổ chức đảng và mỗi cán bộ, đảng viên. Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh phải bằng những hành động cụ thể, thiết thực, thông qua sự nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu.

Tác động từ bên ngoài sẽ được kiểm soát khi mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu các cấp giữ vững niềm tin, luôn đề cao trách nhiệm nêu gương, ý thức tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng. Đề “miễn dịch” được với những tác động xấu từ bên ngoài, mỗi cán bộ, đảng viên cần thực hiện nghiêm các quy định nêu gương của Đảng, quy định của Ban Chấp hành Trung ương về những điều đảng viên không được làm. Cán bộ giữ cương vị càng cao thì càng phải tiên phong, gương mẫu. Nâng cao hiệu quả thực hiện những chuẩn mực đạo đức cách mạng của đảng viên, đạo đức công vụ, các chuẩn mực, giá trị đạo đức, truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc và những chuẩn mực đạo đức của con người trong thời đại mới. Mỗi đảng viên cần tự giác rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, có ý thức sâu sắc hơn về trách nhiệm của mình trước Đảng và nhân dân. Kiên quyết chống các biểu hiện bè phái, cục bộ địa phương, “lợi ích nhóm”.

Cấp ủy các cấp cần quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng về vai trò của cán bộ và vị trí của công tác cán bộ: “Cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng; công tác cán bộ là khâu “then chốt” của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc hệ trọng của Đảng, phải được tiến hành

(8) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Sđd, t. II, tr. 231

thường xuyên, thận trọng, khoa học, chặt chẽ và hiệu quả. Đầu tư xây dựng đội ngũ cán bộ là đầu tư cho phát triển lâu dài, bền vững⁽⁹⁾. Theo đó, cần tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp có khát vọng cống hiến, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng; thực sự mẫu mực, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; có năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; “thực sự tin dân, trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân, dựa vào dân, có trách nhiệm với dân”, được nhân dân tin nhiệm. Tiếp tục thực hiện tốt các quy định về công tác cán bộ, nhất là Quy định số 205-QĐ/TW, ngày 23-9-2019, của Bộ Chính trị, “Về việc kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ và chống chạy chức, chạy quyền” một cách thực chất và hiệu quả; không để lọt người không đủ tiêu chuẩn, điều kiện, những người có biểu hiện cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực vào đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.

Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống sẽ được ngăn chặn từ sớm nếu kịp thời phát hiện và kiên quyết đấu tranh. Có thể ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên nếu kết hợp một cách chặt chẽ giữa giáo dục với rèn luyện và giữa giáo dục, rèn luyện với xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên vi phạm. Việc giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên chỉ đạt hiệu quả cao khi kết hợp với việc giữ gìn kỷ luật của Đảng, xử lý kịp thời, nghiêm minh những vi phạm. Vì vậy, cần chú trọng công tác kiểm tra tổ chức đảng và đảng viên, nhất là người đứng đầu, cán bộ chủ chốt ở những lĩnh vực, địa bàn, vị trí công tác dễ xảy ra tham nhũng, tiêu cực, trong việc chấp hành các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; và xử lý nghiêm nếu có sai phạm, không có “vùng cấm”, không có “ngoại lệ”. Đồng thời, quan tâm giải quyết dứt điểm những vụ việc phức tạp, gây bức xúc kéo dài trong cán bộ, đảng viên và nhân dân. Phát huy vai trò giám sát của cấp ủy, ủy ban kiểm tra cấp ủy, Mặt trận

Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân, kịp thời phát hiện từ nội bộ những vi phạm từ khi mới phát sinh để chấn chỉnh ngay; không để những khuyết điểm nhỏ tích tụ thành khuyết điểm lớn, đến mức phải thi hành kỷ luật đảng, thậm chí phải xử lý hình sự.

Đảng trong sạch, vững mạnh, luôn gắn bó mật thiết với nhân dân, luôn nỗ lực vì lợi ích của nhân dân, của đất nước thì sẽ vượt qua mọi khó khăn, trở ngại. Muốn vậy, Đảng phải thực sự phát huy vai trò, trách nhiệm của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội; thực sự dựa vào nhân dân để xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Đấu tranh có hiệu quả trong phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là sự gắn kết chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, giữa phòng ngừa, ngăn chặn nguy cơ suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa” bên trong và đấu tranh chống “tác động chuyên hóa” từ bên ngoài. Đây là quá trình được tiến hành đồng thời, hỗ trợ lẫn nhau theo phương châm “xây” là cơ bản, phải kiên trì; “chống” phải quyết liệt, hiệu quả. “Xây” tốt là nâng cao khả năng tự phòng, chống của cán bộ, đảng viên và nhân dân trước âm mưu, thủ đoạn và hoạt động của các thế lực thù địch, đối tượng phản động, cơ hội chính trị. “Chống” có hiệu quả là nâng cao khả năng ứng phó, ngăn chặn các thông tin sai trái, thù địch trên lĩnh vực tư tưởng; kịp thời định hướng dư luận, vô hiệu hóa hoạt động tuyên truyền, xuyên tạc ngày càng tinh vi, nguy hiểm của các thế lực thù địch, phản động. Các cơ quan thông tin đại chúng phải kịp thời cung cấp những thông tin chính thống, có trách nhiệm, nhằm đi trước một bước trong định hướng dư luận xã hội, để giữ vững niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng và chế độ. □

(9) Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2018, tr. 54